

[WiderScreen.fi 1/2007](#)
3.7.2007

[\[takaisin\]](#)

Syihin syviin

- Seija Ridell, Pasi Väliaho & Tanja Sihvonen (toim.): *Mediaa käsittämässä*

Riina Mikkonen

Tulostettavat versiot

- [htm](#)
- [pdf](#)

Syihin syviin

Ilkeämieliset voisivat todeta joulukuussa 2006 ilmestyneen *Mediaa käsittämässä* -artikkelikokoelman olevan jo myyttisiä mittasuhteita saaneen nk. Turun koulukunnan selkääntaputus pamphletin. Näin ei kuitenkaan ole, vaan lähemmin tarkasteltuna teos paljastuu 300-sivuisiksi pieneksi järkäleeksi ajankohtaista mediatutkimusta.

Kuten otsikko *Mediaa käsittämässä* antaa ymmärtää, kirjan punaisena lankana on (turkulaisessa) mediatutkimuksessa ajankohtaiset käsitteet ja niiden problemaattisuus. Lähestymistapa on ymmärrettävä ja perusteltu, onhan kirjan artikkeleihin valikoituneet käsitteet juuri niitä, mitä kirjoittajat itse keskeisesti käyttävät tutkimuksissaan. Kirjan esipuheessakin todetaan, miten teos on vahvasti itserefleksiivinen (s. 9), sekä edelleen:

"Käsitteellistäminen on tutkimuksen toiminnallinen ydin: tuoda jokin ilmiö, asia tai ongelma pohdinnan kohteeksi tiettyssä ajatuksellisessa horisontissa – käyttää jo olemassa olevia käsitteitä jonkin ilmiön, asian tai ongelman hahmottamiseen ja tarkasteluun, ja kenties myös luoda uusia käsitteitä, käsitteistöä."(s. 13).

Mediaa käsittämässä koostuu kymmenestä artikkelista lähtien liikkeelle **Pasi Väliahon** "Biovalta" -artikkelista päätyn **Seija Ridellin** yleisöyden pohdintaan. Matkan varrella käsitellään mediaa mm. halun (**Jukka Sihvonen**), kertovuuden (**Veijo Hietala**) ja ruumiillisuuden (**Katariina Kyrölä**) kautta. Haarukka on suuri, ja kirjan kansien väliin mahtuukin edellä mainittujen aiheiden lisäksi myös uusmedian erittelyä, tositv:n ruotimista ja yleistä mediafilosofista pohdintaa. Artikkelit ovat siis ajan hermolla, mikäli sen näkee tarpeelliseksi, mutta myös hyvin laaja-alaisia. Tämä kertoo osaltaan turkulaisen mediatutkimuksen moninaisuudesta ja ennen kaikkea monitieteellisyydestä, mutta myös nykyisen mediakulttuurin ylitsepuvasta tarjonnasta ja kaikkialle ulottuvista lonkeroista.

Kokonaisuutena teos on kirjava, mutta näin se heijastelee Turun mediatutkimuksen tutkimuksellista tilannetta. Ollakseen näin laaja-alainen opus, *Mediaa käsittämässä* on toimitettu kiitettävän luettavaksi. Silti ihmettelen hieman kirjan artikkelien järjestystä. Lukijaa olisi palvellut aakkosjärjestystä paremmin edes jonkinlainen teemallinen ryhmittely. Esimerkiksi luvut biovallasta, halusta, representaatiosta/simulaatiosta ja speaktaakkelista tuntuvat olevan toisilleen sukua. Toisaalta kun käsitteentä on näinkin rikas ja laaja, on varmasti vaikeaa niputtaa artikkelit ajatuksellisesti soljuvampaan järjestykseen. Ja ehkäpä aakkosellisen sisällysluettelon voi katsoa olevan myös poliittinen teko. Turhia raja-aitoja ei ole tarpeen rakentaa lisää, kuten kirjoittajat itsekin toteavat moneen otteeseen.

Kirja käsittää kympin verran syviä ja tiiviitä artikkeleita. Sen vuoksi niiden ruotiminen kovin yksityiskohtaisesti tässä yhteydessä ei ole mielekästä. Sen sijaan turvautun muutamaaan nostoon arvottamatta artikkeleita sen kummemmin. **Ilona Hongiston** "Dokumentaarisuus"- ja **Seija Ridellin** "Yleisö"-artikkeleissa hahmottuu selkeästi ja mielenkiintoisesti se, miten käsitteet elävät ja muotoutuvat osana ja osaksi tutkimusta. Ja se, miten ne vastavuoroisesti muokkaavat edelleen tutkimustyötä. **Outi Hakola** ja **Tanja Sihvonen** tarjoilevat lukijalle välineitä pukea ärtymyksensä sanoiksi tositv-buumin tai tissisankareiden edessä. Siten Hakolan "Performanssi" ja Sihvosen "Representaatio/simulaatio" tavoittavat käsitteistönsä napakasti.

Osaa artikkeleista leimaa teoreettisuus hyvässä ja pahassa, vaikka kirjan takakannen tekstissä luvataan konkreettisia esimerkkejä. Toki filosofian itsessäänkin voi tulkita omanlaisekseen konkretiaksi, mutta teoreettisimmissa artikkeleissa asiaan perehtymätön on välillä hukassa. Käsitteiden historia tai kontekstualisointi nykyajatteluun ei oikein tahdo mahtua selkein sanankääntein reilun kahdenkymmenen sivun artikkeleihin.

Selvästi kirja onkin omiaan jo mediatutkimukseen perehtyneille, johdatukseksi siihen katson sen olevan liian vaativan. En näe ongelmaa siinä, että painotus on mediatutkimuksessa juuri nyt pinnalla olevissa käsitteissä. Olisi varsin ahdasta ajatella teoksessa esiin tulevien käsitteiden rajautuvan vain siinä esittäytyviin tutkimuksiin. Kirja onkin oiva mahdollisuus päivittää tietonsa mediatutkimuksesta ja ennen kaikkea työkalu pohtia uudestaan teoksessa esiin nostettuja käsitteitä.

Riina Mikkonen

[WiderScreen.fi 1/2007](#)

Lähteet

Seija Ridell, Pasi Väliaho & Tanja Sihvonen (toim.) (2006) *Mediaa käsittämässä*. Tampere: Vastapaino. 304 s.

